

„Emmausgangers” van Vermeer voor ons land behouden

Stichting ten behoeve van het Museum Boymans opgericht.

Eenigen tijd geleden is uit de Rotterdamse burgerij de wensch opgekomen, het Museum Boymans op nog doeltreffender wijze te steunen dan tot heden reeds het geval was. Deze wensch is tot een daad omgezet door het vormen op 17 Juli j.l. van een stichting ten behoeve van het Rotterdamse museum.

Deze „Museum Boymans-stichting” stelt zich ten doel: „het bevorderen van den bloei van het Museum Boymans te Rotterdam, o.a. door het verwerven van kunstwerken, in de verzameling van het museum passend; het bevorderen van het bezoek aan het museum; het organiseren van tentoonstellingen en dergelijke, alsmede alles wat met het voorgaande in den ruimsten zin verband houdt.”

De stichting is op een zoo breed mogelijke basis opgezet. Als voorzitter van het curatorium fungeert de burgemeester van Rotterdam, mr. P. J. Oud; als leden uit het college van B. en W. zijn benoemd de wethouders J. Brautigam en L. de Groot. De minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen heeft als zijn vertegenwoordiger aangewezen, dr. H. Schneider, directeur van het Rijksbureau voor kunsthistorische en toonografische documentatie te 's Gravenhage; de vereeniging „Rembrandt” is vertegenwoordigd door haar voorzitter, dr. E. Heldring, en de stichting „Bevordering van Volkskracht” te Rotterdam eveneens door haar voorzitter, mr. K. P. van der Mandele. Voorts hebben zitting in het curatorium: de heeren H. van Beek, D. G. van Beuningen, dr. J. C. J. Bierens de Haan, A. J. M. Goudriaan, dr. D. Hannema, C. W. F. P. baron Sweerts de Landas Wyborgh en W. van der Vorm.

Tot dagelijksch bestuur zijn in de eerste vergadering van het curatorium, gehouden in het Museum Boymans op Donderdag 26 October j.l., gekozen: de burgemeester, mr. P. J. Oud, als voorzitter, de heer W. van der Vorm, als vice-voorzitter, mr. K. P. van der Mandele als penningmeester, dr. D. Hannema als secretaris en de heer H. van Beek als lid uit de burgerij.

Als eerste daad moet vermeld worden: dat van de instelling, die den aankoop van het beroemde schilderij „De Emmausgangers” van Johannes Vermeer heeft gefinancierd, het geheele restant der koopsom, benevens de verschuldigde rente ten geschenke zijn ontvangen, waardoor dit kostbare schilderij tot onbezwaard eigendom der stichting is geworden. Door dit treffende gebaar zijn eens en voor al de pogingen van den kunsthandel en van Amerikaansche musea, dit meesterwerk aan Nederland te onttrekken, verijdeld.

Behalve een belangrijke gift in geld, door de stichters bijeengebracht, werden bovendien reeds dadelijk na de navolgende kunstwerken ten geschenke ontvangen:

Van de Erasmus-stichting te Rotterdam: een Madonna in natuursteen, Noord-Fransch werk uit plm. 1380; van den heer D. G. van Beuningen: een verguld zilveren coupe, door den Utrechtschen zilversmid Adam van Vianen in 1609 vervaardigd; van den heer H. van Beek: een landschap van J. B. C. Corot en van den heer W. van der Vorm: een schilderij „De kwakzalver” van Gerard Dou. Deze kunstwerken zullen op de aanstaande Kerst-tentoonstelling in het Museum Boymans voor het eerst te zien zijn.

Het stemt hoopvol, dat juist in deze tijden een stichting van een zoo groot belang in het leven is geroepen, te meer daar deze stichting haar werkzaamheden heeft ingezet met daden als de bovengenoemde. Het spreekt vanzelf, dat om aan het doel te blijven beantwoorden de stichting op den duur over ruime geldmiddelen zal moeten beschikken. Bijdragen worden gaarne ingewacht bij den penningmeester, mr. K. P. van der Mandele, Rotterdamsche Bankvereeniging te Rotterdam.

„DE EMMAUSGANGERS” van Johannes Vermeer, welk schilderij, door tussenkomst van een pas opgerichte stichting, thans definitief voor ons land is behouden.

de weg tot de gewelddadigheden wordt geopend en inbreuk wordt gemaakt op het recht van anderen en de vreedzame samenleving der volkeren op die wijze moeilijk wordt gemaakt.

Voor het voortbestaan van harmonische betrekkingen tusschen de volkeren, zoo gaat de encycliek voort, is het noodzakelijk, dat de volkeren den grondslag van het internationale natuurlijke recht erkennen en eerbiedigen.

Die grondslagen eischen eerbied voor de wederzijdsche rechten op onafhankelijkheid en op de mogelijkheid tot verdere ontwikkeling op den weg tot hoogere beschaving. Wij eischen oock trouw aan de verdragen, welke volgens het volkenrecht werden afgesloten. Er is geen twijfel aan, dat de onmisbare voorwaarde voor een vreedzame samenwerking tusschen de volkeren bestaat in wederzijdsch vertrouwen en in de overtuiging van de wederzijdsche trouw aan het gegeven woord en in de zekerheid, dat men wederzijds overtuigd is, dat wijsheid beter is dan krijgswapenen (Prediker 9 vers 18) en dat men bereid is tot onderhandelen niet zijn toevlucht zal nemen tot geweld of bedreiging met geweld in geval er moeilijkheden mochten rijzen.

Met voeten getreden.

Helaas moet de Paus dan in verder bladzijden van de encycliek vaststellen, dat alle deze goede principes met voeten zijn getreden. Hij komt dan te spreken over den toekomstigen vrede en geeft zijn bezorgdheid te kennen of dat wel een rechtvaardige vrede zal worden.

De ure der overwinning is een ure van uiterlijken triomf voor die partij, welke haar heeft mogen bevechten. Maar tegelijkertijd is zij een ure der verleiding, waarin de engel der rechtvaardigheid worstelt met den demon van het geweld.

Al te gemakkelijk is het hart van den overwinnaar geneigd tot hardheid. Matiging en ver-blikkende wijsheid schijnen hem vaak zwakheid toe. Het koken der volkshartstocht, opgezweept door de gebrachte offers benevelt vaak ook het oog van de verantwoordelijke personen en maakt hen doof voor de stem der rechtvaardigheid en der menscheijkheid. Dit gedeelte besluit dan met een vermaning, dat de ware rechtvaardigheid alleen van God kan komen, waarbij de Paus de hoop uitspreekt, dat een nieuwe vrede moge rusten niet op het rijk van de veranderlijke menscheijke rechtsnormen, doch op de eeuwige normen van het natuurrecht en de goddelijke openbaring.

Een volgend gedeelte van de encycliek spreekt over de katholieke actie en het leeken-

Hij verzekert voorts, dat hij niets zal nalaten, wat in zijn macht ligt om te zorgen dat de vredesduif op de aarde, die thans door den zondvloed der tweedracht wordt overspoeld, een plaats moge vinden om haar voeten te doen rusten.

Hij zal zijn pogingen voortzetten, vertrouwende op die eminente staatslieden, die voor het uitbreken van den oorlog op zoo edelmoo-dige wijze zijn werkzaam geweest om te trachten het menschdom voor dezen geesel te behoeden, vertrouwende ook op de milioenen menschen, die in de geheele wereld vrede en naastenliefde wenschen en voor alles vertrouwende op den almachtigen God.

De laatste bladzijde van de encycliek roept de geheele menscheijkheid en in het bijzonder de kinderen op om zich met den Paus te vereenigen in gebed en den vrede af te smeeken van den Allerhoogste.

Gouden jubileum van Geref. Gymnasium

Herdenkingsplechtigheid in het Koloniaal Instituut.

In de aula van het Koloniaal Instituut te Amsterdam is gistermiddag in een plechtige bijeenkomst het vijftigjarig bestaan van het Gereformeerd Gymnasium in de hoofdstad gevierd. Vele autoriteiten, oud-leerlingen, leerlingen, ouders van leerlingen, alsmede tal van andere belangstellenden hadden aan de uitnoodiging van het curatorium om deze plechtigheid bij te wonen, gevolg gegeven en tot hen behoorden prof. dr. G. A. van Poelje, directeur-generaal van het onderwijs, die den Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen vertegenwoordigde, dr. A. A. L. Rutgers, lid van den Raad van State en mr. S. baron van Heemstra, Commissaris der Koningin in de provincie Gelderland, oud-leerling der school, wethouder dr. E. Boekman, die namens het gemeentebestuur van Amsterdam aanwezig was en voorts mgr. dr. P. J. M. van Gils, voorzitter van de tweede afdeling van den Onderwijsraad en dr. E. H. Renkema, inspecteur van het gymnasiaal onderwijs.

De bijeenkomst stond onder leiding van den president-directeur van het jubilerende gymnasium, mr. G. H. A. Grosheide, die een woord van welkom sprak.

Feestredenaar in deze herdenkingsbijeenkomst die sober was gehouden in verband met de tijdsomstandigheden, was prof. dr. R. H. Woltjer, president-curator van het gymnasium, tevens oud-leerling en zoon van den